

Къабарты-Малкъар Республиканы къырал граждан службасына кадрланы хазырауун юсюнден келишимге кере бардырууну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини

УКАЗЫ

«Къабарты-Малкъар Республиканы къырал граждан службасына юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы 2005 жылда 28-чи октябрде чыгарылган 81-РЗ номерли Законун тийшиликке берим этме: 1. Къабарты-Малкъар Республиканы къырал органы эмда Россей Федерацияны гражданинны арасында окутууну эмда окуп бошгандан сора Къабарты-Малкъар Республиканы къырал граждан службасында ишлере борчу болганыны юсюнде келишим этуно жорукларыны бу Указгъа къошулгъан Болукны къабал кырорге. 2. Къабарты-Малкъар Республиканы Правительство су керекди: а) Къабарты-Малкъар Республиканы къырал органы эмда Россей Федерацияны гражданинны арасында окутууну эмда окуп бошгандан сора Къабарты-Малкъар Республиканы къырал граждан службасына ишлере борчу болганыны юсюнде келишим этуно жорукларыны бу Указгъа къошулгъан Болукны къабал кырорге. б) Къабарты-Малкъар Республиканы къырал органы эмда Россей Федерацияны гражданинны арасында окутууну эмда окуп бошгандан сора Къабарты-Малкъар Республиканы къырал граждан службасына ишлере борчу болганыны юсюнде келишим этуно жорукларыны бу Указгъа къошулгъан Болукны къабал кырорге. в) бу Указы толтуругъа ачаны Къабарты-Малкъар Республиканы республиканы бюджетни бюджет ырыксысындан алырга. 3. Бу Указ официальной халда басмаланган юнде оны оны керемде киреди.

ар Республиканы къырал граждан службасында ишлере борчу болганыны юсюнде келишимге алынырыкъ келишимни къабал кырорге. б) Къабарты-Малкъар Республиканы къырал органы эмда Россей Федерацияны гражданинны арасында окутууну эмда окуп бошгандан сора Къабарты-Малкъар Республиканы къырал граждан службасында ишлере борчу болганыны юсюнде келишимге алынырыкъ келишим этгенлеге къошак ачаны телуно жоругун эм аны йлемини тохташдырыгъа. в) бу Указы толтуругъа ачаны Къабарты-Малкъар Республиканы республиканы бюджетни бюджет ырыксысындан алырга. 3. Бу Указ официальной халда басмаланган юнде оны оны керемде киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти Нальчик шахар, 2010 жылда 28-чи майда, №55-УП

А. КАНОКОВ.

Магъаналы тема

Технопарклары къурау – заманны излемиди

Арт жылда, санау кырогъоттенне кере, кесини ишин илму-техника сферада бийик технологияла бла айналган гитче инновация предпритияге, артырыкъда ишин ал кезуно, шарт квалификация болушук болганында керекди. Къабарты-Малкъарда, башы ол жукушук технопарклары кеслерине алыкъ болура. Ол тамгаз бл КъМР-ни Парламентини Промышленносте, жол молк, транспорт эм связь жаны бла комитетини предсидетели Сафарби Маремкува бла ушы этгенби.

Сафарби Маремкува

«КъМР-ни Технопаркларыны юсюнден» законун проектини бийик окулдуура олуна къабал этилгенди. Ол Законун чыгаруу не бла байламды эм ол къырал проблеманы тамамларкъды? - Ол чыкъса, инновация политиканы жашауда бардыруу, илму, производствону эм бизнесни араларында бирге ишлеуно механизминн жарашдырууну мурдорун куаргъа он берликди. Ол ишин магъанасын тохташдырган документ шындоке дери да жокуду. «КъМР-ни технопаркларыны юсюнден» закон инновация культураны алгъа сала баруу, рынок ал бурлуган разрабатканы бла проектлени коммерция болумга ётдюоруно терклиринди, продукция илму мурдорда чыгарууну курауно эм аны рынокта элтиуну, андан сора да, бизнесни бла илмуни бир бирлерине жууклашдырууну амаллары бла республиканы социално-экономика айнауну болушук бериле селбик этериди. Бу вопрос жабада региональный угъай, федеральный даражада да олунолды. Къырал Думаны Информация политика, информация технологияла эм связь жаны бла комитетинде иши къауам технопарклары эм инновация-технология араланы юслеринде федеральный законун проектини жарашдырыу бошганыды.

рашдырууда эм финансла, законодательство жаны бла да проблемала алыкъа келдюле. Законопроект алыны тамамларкъа, технопаркка нени санаргъа болушук эм аны магъанасын не этериклерин, резидент политикасын эм анга башчылык этуно механизмин тохташдырыкъды. Бу саргъада Россейде кеслерин технопарктага санагъан 800 объект барды. Алай алыны жамалда обшкеси федеральный програманы принциплерине келишеди.

«КъМР-ни технопаркларыны юсюнден» закон илму-техника совет формада орган неда Правительствода комиссия куаргъа он берликди. Комиссия экономикагъа мында аны керек болушук алыны омыланы эм технологияланы тизмесин этериди. Алай бла бир-бир бейлом, проектлени жашауда бардырыгъа неда КъМР-ни жангырларына адрес болушук этерге он болушукды. Ол а бек алгъа бир-бир производстволаны терк атлама бла айнауну, техника кюно жангыртууну, жангы производстволу кураууну, жангы иши жерле ачууну, бюджетни таза фвайда базарын толтурууну жоллары бла республиканы экономикасын модернизациялану амалды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Форум

«Долинскге» - алтын майдал

«Здравница» – 2010- деген онунчу битеруосей форумуну итолганына кере «Нальчик Курортну» боюнууну да болгъан «Санаторно-курортное обслуживание «Долинск» келчинген жууапалыгы болгъан обшество «Лучшее предприятие по развитию минеральных вод» деген номинацияда алтын майдалга тийишли болгъанды. Кермочю Россейни жангыртуу медицинасыны арасы Къырал Думаны саяулку къорулу Комитетини, РФ-ни Социалное страхование фондуну, Москваны Правительствосууну, Медицина илмулары Россей академиясыны, Суу эм хауу бла багъуу битеудуни федерацияны, Миллет курорт ассоциацияны, РФ-ни сатыу-промышленносте палатасыны, туриндустрияны Россей союзууну, Россейни киште бойсунмагъан профсоюзларыны федерациясы болушуклары бла бардырганды. Форумун келчинде анга къатышкан предпритияла мастер-класса, семинар-

ла эм презентацияла бардыргандыла. Алагъа санаторий-курорт предпритияланы эм кынокъ ой комплекслени башчылары, кынокъ келгенле да уллу э бургъандыла. «Грушевская роща», «Горный родник», «Маяк», «Эльбурз» санаторийлени башчылары Халкыла аралы илму конгрессе къатышганында эм здравницаланы фвайдалы ишлеулерин, санаторий-курорт болушук, багъуу эм профилактика аш бла байламлы вопросланы созгенди. Кермочю къатышганыны айтханларына кере, битеруосей форум республиканы санаторийлерине курортологияда болгъан жангы амаллагъа юйернирге, курорт медицинаны специалтиери бла эм алыны Россейни илму-техника арла бла байламлы тохташдырыгъа он береди.

КъМР-ни Саулык саклау министрствосууну пресс-службасы.

КъМР-ни Парламентинде

Гитче эм орталыкъ бизнесге - кенг жол тутхучлулукъ

КъМР-ни Парламентини Экономика политика, ырыксы эм предпритиятество жаны бла комитетини «КъМР-де муниципальный къураулуны ассоциациясы» бла бирге Бахсан районда кенгш бардырганды. Анда гитче эм орталыкъ бизнеси айнауну жаны бла республикалы законла къалай толтурулганы созгенди.

Жыйлынуун ача, Бахсан районун администрациясы таматасы Альберт Каздоков былай магъанасы тамгъа атапгъан кенгешине ол башчылык этген районда бардырганына оюнун ыразылыгъын билдиргенди. КъМР-ни Парламентини Предсидетели орунбасары Натби Божиев а Бахсан район гитче эм орталыкъ бизнес айнауну жаны бла республикада алыч жер алыгъаны белгиленди. 2009 жылда предпритиятество

акла дайым да жамауат тынгъулауда озоловеди. «Къабарты-Малкъарда гитче бизнесе болушук этуу жаны бла система барды, - деп белгиленди КъМР-ни экономикалы айнауну эм сатыу-сатуу министрини орунбасары Мурат Кереев. - Ол санда баш фондланы куаргъанда, электро-узлагъа къошулгъанларында, продукцияларына сертификат алгъанда, 150-3000 хакъула аралы стандарттан ётгенде этилген къоранчла кайтарылады; лизинг эм банк кредитлени тейлегенде процент ставкагъа субсидияла бериледи, жаш предпритиятествогъа болушук этилди».

Ахыры 2-чи бетдеди.

ПРОИЗВОДСТВО

Предпритияте кенгерге, къуч ала барады

«Севкавентен-Д» предпритияте темир конструкцияла чыгаруучу къошакъ производство ачылганды, ол а ишин жерлени бордорго он бергенди, деп билдиргенди бизге Май районун администрациясын пресс-служба-сы.

«Чинида эм Россейде чыгарылгъан оборудувениланы сатыу алырга терт миллион сом чыкъа къоратылганды. Ценини шындоке кюно курулушлары терк бардырылгъан промышленносте менжиягъа айгъа 200-300 тонна темир конструкцияла чыгаруулары жетеди. Эки айна ичинде Прохладныйнн кирлин заводуну закази бла 150 тонна темир жарашдырылганды. Бу предпритияте бла жылы охырама 1,5 минг тонна темир изделуула хазырлаула келишим этилгенди.

Предпритиятын генеральный директору Роман Пон-

маренко айтханга кере, бизнес жаны бла италиялы партнёрлары заказларын толтуруу юнон, цех июнь айнда башлап алыны иште кырогъиди. Мында отузгъа жуук адам ишлейди. Аланы айлык иш хакълары он минден жыйырма беш мингге дериди. Андан сора да, ичлече аш-азыкъ эм толу социальный пакет бла жалчытыландыла.

«Севкавентен-Д» СНГ-ни территориясында рентагенттерге белгиленди чыгаргъан жаныкъ предпритияттиди. Аны баш иши - портло-торло рентагент техниканы, он санда диагностика этуно «Диакон» эм терапент жаны бла «карагъан-Рентген-ТА» комплекслени, андан сора да, «СКРЗ-1» цифровый системаны чыгарууду. Андан сора да, компания башха ишле бла керешеди - мебель, тумбо-кала, медицинаментлеге шафакла, кафельнилагъа шатилене чыгарыды. Мында арасында ул операция этуно столла чыгарууну юсюнден вопрооса къарала турды.

Бизни корр.

ЖАЙ СОЛУУ

Эригирге заман жокуду

Нальчикни школларында биологияда 40-дан артыкъ жай патарык ишлейди. Алада солугъанлагъа деп шакх администрацияны культура управленийис концерт программала куаргъанда, Физкультура эм спорт комитетини ул сейир спорт эришмеле хазырлагъанды.

Ол лагерледе 5 минг сабынни солугъагъа дейиле. Олуоколары жетимден балла-анала жарымсагъа болушукдула; аланы сабынни аш-сууларын сазаманды табакыла, экскурсиялагъа бла киногъа жорюйдюле. Тюште ул педагогала алыны жулпатыргъа унутмайды.

Сез оюнун, 3-чо номерли шахар школуну «Парус» деген саулык кочлеу лагеринде сабынле кеселери не бла кереширге ойнегенлерне аспам эз бейоннеди. Эришюудени бла экскурсияладан сора да, анда солугъан къызыкъланы бла жашчыкланы тюрло-тюрло темалагъа диспутла бардыруу, аэробика бла эм «олимпиада» оюнла бла да керешир оныбары бардыла. Солугъан къылай этгенди а ала къабартыгъа гезетледе эм суратларинде кырогъотроко. Кысыксыны айтханда, бу айны ичинде аланы эригирге замандары жокуду.

Лилия ДЗАМИХОВА, Нальчик шахарны администрациясын пресс-службасыны таматасы.

Дейинги

Къабарты-Малкъар алчылыны къауумунда

Прикладной экономиканы арасы, «Госменеджмент» электронный журнени ачыла бле, Россей Федерацияны субъектларыны кыйсысында Электронный правительствону хайырлануу кенг жайлыгъаны тохташдырганды. Ол титну кырогъоттенне кере, 2010 жылда 1-чи июньгъа Къабарты-Малкъар Республика (www.pravitelstvokbr.ru) июнчу жердеди. Биринчи эм экинчи жерледе Татарстан бла Нижегород область орналганды.

Араны титнуилери ачыккъыланга кере, юсюбозогри къылын беш айында РФ-де къырал жуумушланы толтуругъан 60 специализацияланган портал ишленгенди. Аланы саны ёсе барды. Сёз юнон, аламан менчине майда къушгъандыла. Алай портталла Башкортостанда, Камчатка областьта, Коми Республикада эм Ненецкий автоном округда ишлеп башлагъандыла. Субъектлени бир къауаму уа (Орлов область, Пермь край, Новосибирск область, Еврей автоном область, Чукотка автоном округу) къырал жуумушлары кеслерини толтуруучу

Башламчылык

Къолгъа чалгыла алгандыла

Нальчик шахарны администрациясы шахарчылага арбазыраны бла организацияланы бла предпритияланы тийерлерин эм адмала солугъан жерлени тал халгъа келтиргирге деген чакъырдуна «Единая Россия» - «Жаш гвардиясы» биринчи болуп эз белгенди. Аны келечилери, колларына чалгыла алыны, Ореховая рощада ёген хансыны чалгыла чыгъганды.

Ол башламчылыкка КъМР-ни жаш тилку парламентини бла правительствону юнон, Нальчикни Жаш тилку союзууну, КъМКУ-ну студент советини келечилери, медицина эм педагогика колледжлени окуучулары, Белгородуну потребитель кооперация университетини филиалыны студентлери да къошулгъанды. Ала, барысы да биргип, ахшы ишленди. Алай шахарны коммунальный молкюно управленийисны таматасы Юрий Беллигитов белгиленген кере, зараны хансыны келтир оюнун, къолгъа энтта да бир кере чалгы алырга керек болушукду.

Бизни корр.

Жангылыктыла

Акция

Чынтты гражданлыкны белгиси

Россейни юнон атылып «Единая Россия» партияны регион эм жер-жерли беймонлеринде «Мен Россейни гражданинмы» деген акция барды. Аны мураты - сабилеге былай байрамны магъаналыгъын анылатууду, аланы гражданин-патриот ниятледе юйертирге болушукту, ала къырланы белгиленген, государствону бла гражданинни баш документларин билгир этюдо.

11-чи июньда партияны регион толтуруучу комитетинде акцияны белгиленген 13 жашха бла къызгъа къуанчаны халда паспортла бергенди. Аланы алгъашыл, Политостовни секретари орунбасары Татьяна Смирнова паспорт-къыралны белгиси болганыны, аны алгъан адам бизни демократия Ата журтугъа да жашагъаны юнон ётемелерини къаламгъа аны четтенди. «Анда миллеттерибиз жазымалыкътыла, къылай халдан чыкъгъаныбызны, аны тилин, культураны, адет-ётелерини унутурга жарарыкъ тийюдо», - дегенди.

РСОСР-ни халкъ депутатларыны биринчи съездине къатышхан Амметланы Азираталый а сабилеге Къырланы жалчыныкъы юсюнден декларация къылай бла къылай этиген юнон юсюнден капарлагъанды. «1990 жылда 12-чи июньда Россейни конституциялы федерализмни бла демократияны ниятле-рууде мурдорланган къырланыгъы жол алганды. 1994 жылда уа Борис Ельцин 12-чи июнь-Жалчыныкъыны юнонча белгиленген билдиргенди, 2002 жылда уа ол юнон аты торлендирилгенди Россейни юнонча. Аны бла бирге анга къырал байрамны статусу да берилгенди», - дегенди Амет ул.

Мадина ШУРДУМОВА.

Концерт

Санкт-Петербургну жулдзулары бла бирге

Санкт-Петербургдагы Мюзик-холлда, шахарны администрациясы кырал Россейни Юнонча атылай уллу концерт болганды. КъМР-ни ол шахарда келчин Алберт Сарылы билдиргенге кере, белгилли артистле, коллективле бла бирге Къабарты-Малкъардан бла Адыгедан баргъан жаш фахмула да къатышгандыла анга. Композитор эм пианист Мурат Кабардоков а «къабарты-Малкъар» макъамын фортепианога жарашдырыу, аны оукъганды. Адыгейли къы - консерваторияны вокал беймон бошганы Софий Чич - къабартлы композитор Джабраил Хауаны жыларындан бирин айтханды.

Марина ХАПОВА, КъМР-ни Правительствосууну бла Парламентини пресс-службасы.

Бойром

Турнирле, эришюуле, кермюк

Россейни Юнон белгиленуе келчинде Черек районда бир къауаму иш жарашдырыла этюде элде жашау да шакъашамак, спорт теннис ойна эришюуле, Бабуентде уа «Биз Россейни келип кинобоз» деген ат бла школ лагерледе солугъан сабынлени араларында велосипедде эришюу ётдюролдигени. Району Мецланы Къзынни атын жорутуу ала библиотекасында «Россей – Мени Ата журтум» деген китап-сурат кермюк кураулагъанды.

БЕЗЮЛАНЫ Залина, Черек муниципальный районун администрациясын пресс-службасы.

Билдириу

Бир сагъатны ичинде - эки чачдыруу

14-чю июньда эртенкиде 6 сагъатта жуукъ заманда Нальчикде Чеченская орманда «Стройдеталь» заводуну тийресинде бир биринден 25-30 метр узаклыкъда эки устроителю чачдырылгандыла.

Биринчи Чеченская орманда бетон унаны къатында салынган эки. Чачдырыуу эки 50-литрлик жаг баллонна жабышдырылып эди. Аны кюно 200 грамм тротилге жеткенди. Экинчи эки заводку къабакъ ашыклерини алганды бетон плитагъа салынган эки. Ол да 20-литрлик жаг баллонна жабышдырылып эди.

Ал титнуледе ачыкъланганды, эки устроителю да аммиак солтпра бла алюминий порошкк бирге къошулуп этилгенди. Ала сагъатны болушукту бла атырдылыгъларына ушайдыла. Насыкха, былайда бир адам да ачыкъланганды.

Аманлыкчыла чачдыруу затланы былайда бошдан салмагъандыла. Бу жерде кёл къаты жашуу койле, солуу колдеде адам аспам жылыгъан кафе да бардыла. Алада темир жолдан жауу ветрча жерини юнон кёл адам жорюючюду. Темир жолун жагъан «Иско» кооперативни гаражлары да бардыла. Бютонда басуатгъа уа орманда халк кёл болушукду.

«Чачдыруу болгъан жерини милициячыла къурушук алгандыла, былайда следствие-титну бардырганын къауам, ызырвоткемие, криминалистле ишлейди».

Нальчик шахарны УВД-ни УК-сыны 223, 222 статьяларында эмда 213 статьяны 1-чи кесине кере угуполыны иш ачканды.

КъМР-де МВД-ни пресс-службасы.

Жызылуу

Хурметли жамауат!

«Заман» - миллетибизни жангыз газетити. Аны белгиленге майльар халкыны культураны, тарыхыны, боюнгогону жашауну, айткылыкъ адамарыны, жетишмерини эмда жарашуларыны юсюнден басмаланган материаларны сиз бир башха узангъа табамлык толюкюз. Аладыр га, жазылыгъыз, билеикл этилгиз кесибизни газетибизге! Жымын экинчи жарамында га ол сизни керти шукъугъуз, огуруду сёз негеригиз болур деп ышанабыз. «Заман» газетини редколлегиясы.

Бизни индексимиз - 51532

Миллет тиллени саклаууну эм башха 2 бет

Къазаутда, урунууда да - ал сатырда 3 бет

Казимни уллу юйору 4 бет

Аман арууну къалай тыяргъа болушукду? 4 бет

ХОРЛАМНЫ СОЛДАТЛАРЫ

Кызаутарда, урунууда да - ал эстёрда

Биз, газетде ишлегенге, аны бир хар кюн сайын да тобеше турганбыз. Солтан деп билгенбиз аны. Туксуму уу Алтайдан эди. Атасыны атын айтып көрөшкөнүмүз. Көп жылдык бир куде ишлегенге. Каббалкпортбросоону ююкде - Ленин проспекти, 31. Ала кыскабайла эдиле, журналистде да кыскакда кечингенбиз.

Улуу санын, чынтыгы алууган Алтайдан Владимир бля университетде бирге окуганбыз. Энди уа аны жашы Сергей бля редакцияда тобөшкөнүм. Ол да, атасына, деу киши. Саны, сыфаты бля да ушугулуу, адегли адам. Алпасыны битеу документтерин ксерокопираларын алып келгенди. Атасы Владимир майор чыны бля пенсияга кетчинги. КМР-ни МБД-саны системасында куулук этгенди. Сергей да аны жолу бля баргында. Ил ишени оргларндегы жыйырма беш жылны ишлегенди, бююножкоде ол да пенсияда.

Келген башкалагы да сол ачыла...

рия Ефимова деген тишмр улу ады. Аны бөлгө терсейип, гангрена башланды. Сол билени жингиринден энгилеш кескелгенинен сора Ижеков шахарда госпиталга ашпырады. Анда кесилген билени жарашы ил этедиле. 1943 жылда уу ол, Донецк бляжык кыйтып, Марины "Пионер" деген союзда табып, аны бля койор кырады. 1943 жылда Дюпенден эте туруп эткен жигитлиги кона саууланганнн Ата журт уруну орденин Алтайлыны Солтанга анда 1947 жылда бергендиле. Дагында ол бек багызы көрүлгүтүн, -1941-1945 жылда Улуу Ата журт урунда Германияны хорлау ючүн деген майдан бля ол жыл аны Донецк областын Енакиевский шахар военкоматына чакырып, сауулагандыла.

жаш 1947 жылда ююрю бля Кызаутарда баргында. Милеттин асман жашыгыра. Корголотуу бля эди ол. Мария да, тогузжылкы Володичык да Кызаутарга кыйтып келгенин Кыра-Тал району Кум-Арал элинде "Кызаутар" 30-жылдыгы" атлы колхозда жашыгыра. Солтан келгизе, хоздар бугалтери болуп ишгенди. Ол инвалдигине пенсия да ала эди, колхоздан да кериги табы эди.

Алай билмин өздөрюрге бир заманда да уллу көпюнок этмегенди. 1949 жылда Алама-Ата эсени ки кылаты системасына көре счтеводаланы бөлмоно жаны бля СССР-ни Эл мюлк министерствосуну бийик билим берген Бетусооно эаочный курсларын айырма бөлгилге бошоганды.

Кызаутарга кыйтыкандан сора да Алтайлыны Солтан 1984 жылда пенсияга чыккынын Каббалкпортбросоону системасында 25 жылны ишлегенди. Аны азыр уллу ревизия комиссиясы председатели болгонди. Ол жылды ичкыр байрамда, юбилейде бир кере да кыламыганды сауулагангайла. Анга аны урунуу киталгында жазуула толугушагылык этедиле. Серги сайлы грамотасын санынагы аны. Апын арысында Центросоюну правленини бля кырал сатыу-алууны бля потребкооперация профсоюзуну АК-сыны президиумуну Сайлы грамотасы да барды.

1968 жылда уу ол "Совет потребкооперацияны отличниги" деген белги бля саууланганды. Сайлы грамоталары бля бирге санын келгенде, ахча сауулараны саны да сезиге жетердиле. Ала уа аны жаларды иги жаны бля ишнде, жашуудан да юлгоноп болганын, кел жылдыны аны бля бирге болгун уллу коллективде намысы, сыйы да жоргоенин келгизедиле. Бизни сезимде уа Алтайлыны Хасанын жашы Солтан бизимди, аруу тилде, адегли, билимди, таулушк адымча, тамата шубузуна кылагында.

АЛИКАЛАНЫ Владимир.

ШИМАЛ КАВКАЗ КЮН САЙЫН

Насыпны ююрле Аксезде куулук этгенге деп РД-ни КМР урулу министрствосу Анапада ишленген кел фаталры журт хайырларныга берилгенге. Аны корголотуу "ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине Шимал-Кавказ аскер окугуну информацияны жаматуу баялмыкыла службааны начальниги подполковник Андрей Бобр бирдигенди.

"Фатарла Шимал-Кавказ аскер округда, хауа десант аскерде, аныча Север, Шох океан эм Кыра тегиц флотлада куулук эттен аскеринде берилдикнде, - деп аныктанды ол. Аны айтканына көре, 2010 жылны азырны дери дагында 576 фатарлары болгун ол жангы юл ишлендикнде. Планига көре, керек болгун инфраструктура кыралгыкыла.

Бобр урунуу айтканына көре, 2010 жылны азырны дери анта да кел кылаты 9 юл хайырларныга берилдикнде. ала да 1278 югурт жашаркындагы. Насыпны ююрге анычыланы Шимал-Кавказ аскер округу командующиси генерал-лейтенант Александр Галин бердикнде. "Эсде туугуну поэздн" деген акцияны итолгарын чыгаргандыла.

Улуу Ата журт урунда Хорламы 65-жылгынына аталып бардырында, "Эсде туугуну поэздн" деген жаш тило акцияга кыатыкына жолуктуучуны азырны Жигит шахар - Волгоградда келгенди. Аны арысында ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине Волгоградды мэриясыны пресс-службасында бирдигенди.

Акцияга кыатыкына Маманы дуптурдуна мемориал комплексе болгондыла, Туугун журтну - анын - демениги скульптурасына полле салгандыла, урушу волгорцыны ветераныны жаш тило бля тобөшкөнүм. -Ингере Болны жагысында террасада уллу концерт болганды. Анда Волгоградды тоугары бля кысалуны кыскакыла бермюно шеромонисы да болгонды, -дегендиле мэрияда.

Эни жолуктуучу болгун поезд, Москвадан 2-чи июнда чыгып, Москва Курск-Краснодар-Майкоп -Черкесск-Нальчик-Новинномыск-Волгоград маршрут бля аттанганды. 12-чи июнда -Россуни Коюноне - Москвага кыйтыканды ол патриот акцияны байрам халда итолгарын чыгаргандыла.

Анападагы фестиваль Кыралыны башчысыны узакына тиешиликке окуучулары "Президент иришуле" деген фестивалыны Билим бермюно илму министрствосу РД-ни Спорт эм туризм министрствосу Краснодар крайны администрациясы бля бирге 1999 жылдан бардырында.

Анападагы фестиваль -12-чи июлды кылауныч жылыла. Анга крайны тоорло-тоорло регионлардан 7-чи классда окуганына кыатыкындагы. Иришуле эки кылаууа э-эллиге ам шахарыкыла ювелирни бардырылады. Биринчи кылаууда беш кыскакында бля беш жашкында кыралгым экини кылаууда - осыз кыскакында алапай бир да жашкында кыралгым команда аришгендиле.

Хар кылаууу борчу халда ол программага аришгенди: "Президент многообразие", кыары эстафетанда эм творчествону конкурса. Конкурсу кер иги номерлери фестивалыны жазууга хораланган гала-концертте кылауугун адыл.

Андан сора да, жокюкюле, осыкына бля секюриурден, миксфутболдан, бадминтондан, тарт-создан, стол теннисден, шахматтадан да болгондыла аришуле.

Фестивалыны кырауына физкультурланы усталарын да унутпагында. Алагы деп -"тегер столла" кырауын адыл. Апын кезинде усталар сабылы бля ишлене сынаулары бир бирге айтканы, термствосуну ишлене кылай бардырыларын бирдигенди.

Улуу ыразылык тапхандыла Владимирде "Лариса Гергивада кыскакында" деген бешинчи кылаууа аралы фестивалы болгонды. Анга Россиянын АШУ да, Франсидан, Литвадан эм Эстониядан артисте кыатыкындагы.

"Фестиваль кесини биринчи юбилейин келг ам кылаууны халда белгилегенди, сейрикти программага бля. Анда вокал эм институтын музыканы тоорло-тоорло жанрларыны концертине АШУ да, Франсидан, Литвадан эм артисттерин кыатыкыла, дуняа опера классиканы шедеврлери, суратулу искусствону чыгармаларыны кермюно да болгондыла, - дегендиле пресс-службада.

Фестивалыны владикавказлыга мындан алда программаны келтиргенди. Испанияны чыгандыны музыканы, тедегерлери бля бай эди. Испанияны артисттерин кыатыкыла, дуняа опера классиканы шедеврлери, суратулу искусствону чыгармаларыны кермюно да болгондыла, - дегендиле пресс-службада.

Фестивалыны кырауына айтканына көре, бля культуру аришуле операны сойгеленге уллу байрам болгонды. Жорж Бизени "Кармен" операсы, операны бля балетини Владимирде театрыны сахнасында француз тилде биринчи келгиле болгонды. Дуняа опера Берлинде "Тристан" операсында уа Литваны миллет операсыны солистери жырлыгандыла.

Судак чабакыны келбейтирге кюрешиде Астрахань областында судак чабакыны бир нечча кере келгиле этермюно ишлене турардыла. "Каспийские Илму -излем институтуну илму-сынау базасыны (БИОО) куулукчуларыны айтканына көре, ууак чабакыкыны уллу болгуну өздөрюрге судак чабакыкыны бек жарайдыла" - дегендиле ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине губернатору пресс-службасында.

Сынауу баш мураты - черкекте эм келбеле чабакы өздөрю бля жорегин моллдеде багылы чабакыны не кылар келп кырагыа итинуюду. Билгын 2.2 миллиард сазан, судак, леиз, вола чабакыкыла адылганге, черкекте ил бергендиле. Апын хар бирини ауруугу ороп эсен бля 0.5 грамм чакылы болады. Аладан промышленность аман бля жарашдырыла эм сатарга жаратулу халда-0.5 процент болуп кыйтарылады. Сынауу халда бардырыла турган технология промышленность чабакыны кыркы - элли кере келбейтирге сөбөлкит этердикнде, дегендиле пресс-службада.

Онуну классны окуучусу - шкунуу атамын Эн шкюлда атаманын айыруу биринчи кере бардырылганды. "Аны бардыруу оном, долну кыскакыны Усть-Медведицкий журтгырында эни кызык кул бардырылганды", - деп бирдигенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине шкунуу директору Ольга Дьячкына. Аны айтканына көре, Игорь Шолохову кандагычыны ючюн окуучулары эм абдан кыскакыла бардырыла бля бля кызык кыл келгөнүмдү.

Эн шкюлда кыскакыны келет класс илени башлаганыны төрт жыл болады. Шкюл самоуправленность жолу барып башлаганына ол да бир атам болуп кылауугун адылганге. Окуучула тамаларыкы жаматуу ишлене бирди - уллагыны адамгагыла болушукы этти болушукы. Астрахань областында судак чабакыны окумуна көре, эл шкюлда окуганына патриот нияте өздөрю сынаулары башха элли шкюлдада да хайырлануу магынасы уллу болушукы.

Газетлени редакциялары Басманы жагы ююноне кыгын, потребкоопула уа кесерип кылауун адылге. Солтан да пенсияга келген эди. Токсанынын жылда уа хар зат да торпедени Оюлула, бузулула башландыла. Бизни таншылары быздан, шубурабыздан, тауу специалисттерден да анда келле ишленге потребкооз да чачырыла жетди, хана кичи кыламыды. Алтайлыны Солтаны, башчаланы да аз керююк болдуку.

Мал Солтанын документлери. Барысы да аруу, тап сакылангыдыла. Кеси илгени уа сегиз жыл болгонды. Урунуу киталгында да, башха кыагыгыларыны барысында да Алтайлыны Хасаныны жашы уа келген деп билгенди адыла. Ким биледи, мода болур эди отузуну жылда ороп атланы журюргөн. Солтан Александр нек болганын кыйында айтыргыла. Биз, аны тангыраула бир заманда да азыттемеге Солтан болмасы аны атын башха тоюну айтып.

Ада Кызаутар-Малкылары Ногорный районуна Хаба элинде тууганды. Жети класска ара бошоганды. Башланган класскада устан бошогон ол жыл ишлегенди. 1940 жылда Нальчикде устаныла устанлыкыны өздөрүн институтуа курслада окуганында. 1941 жылда апрель айдадан башлап 1944 жылда дери аскерде куулук этгенди.

1943 жылны декабрь айында полка Днепр суудан өтөргө буркы берилди. Солтанланы бөлмюно солдаттары, бек биринчи болуп, атедиле бузулу судан, жагыны аны жарындаан оклы жаудурганларына да кырамай. Ызлариндан

келген башкалагы да сол ачыла...

Алай бизникилеген жаралыла да кел эдиле. Шинелини сол жингин миноа оскюла, секел-секек этип, жертип, билгиден келген кван тохтамай, эси аулп жыгылыгыныч. Алтайлыны жаш кылуудан саууну тошошкелди. Тенгиринден бир жетип, билгени кыанын тохотыра, тапкан затлары бля чулгап, кыты кысыды. Жааны алапай бля саклыганды аны солдат негери.

Жаралыны архта, ала келген жагыга кыйтарыдыла. Солтан да аланы арысында эди. Полевый госпиталь болмагыны сөбөлкит аны ююлге юлешип багыдыла. Солтанын Минченко (Гайды) Ма-

уру отуда төрт саньыдан билгиди, эки тартынгенден да бек халкыны тууган жеринден кысталгынына журюги таралгын.

Кесибизни ююбюзөлдөн

ЮЮГОННЮ КЫРАЧАЧЫ ТУКЪУМЛА

Table with 5 columns: №, Тукъумла, Эр кишиле, Тишмр улу, Битеу да. Lists various families and their statistics.

Table with 5 columns: №, Тукъумла, Эр кишиле, Тишмр улу, Битеу да. Lists various families and their statistics.

Table with 5 columns: №, Тукъумла, Эр кишиле, Тишмр улу, Битеу да. Lists various families and their statistics.

Table with 5 columns: №, Тукъумла, Эр кишиле, Тишмр улу, Битеу да. Lists various families and their statistics.

Аыры болушукы. «КЫРАЧАЧЫ» газеттен алынып басмаланды.

